

BOLYAI JÁNOS MEGYEI MATEMATIKA VERSENY FELADATAI

a 2000/2001. tanévben a

gimnáziumok és szakközépiskolák 11. évfolyama számára

A függvénytáblázaton és a számológépen kívül más könyv illetve segédeszköz nem használható. A feladatok megoldását kellően indokolni kell! Ügyeljünk az áttekinthető külalakra! A verseny időtartama 2 óra 30 perc.

1. Az $\frac{x+1}{x^2+1}$ ($x \in \mathbb{R}$) tört értéke mely egész számokkal lehet egyenlő? Az x valós szám milyen értékei esetén veszi fel a tört ezeket az egész értékeket?

8 pont

2. Oldd meg a következő egyenletrendszert!

$$\begin{aligned}\frac{1}{xy} + \frac{1}{x+y} &= \frac{1}{2} \\ x^2y + xy^2 &= -2\end{aligned}$$

8 pont

3. Az ABCD trapéz párhuzamos oldalai: $AD = 16$ és $BC = 9$. A BC oldal meghosszabbításán van egy olyan M pont, amelyre $CM = 3,2$. Milyen arányban osztja a trapéz területét az AM egyenes?

10 pont

4. 2000 különböző természetes szám összege 3 999 998. Mutasd meg, hogy a számok között van legalább két páros szám !

12 pont

5. Melyek azok a b valós számok, amelyekre a $(b^2 + 1)x^2 + (b + 1)x - 2 = 0$ egyenletnek pontosan egyik gyöke esik a $(0 ; 1)$ intervallumba?

12 pont

BOLYAI JÁNOS MEGYEI MATEMATIKA VERSENY javítási útmutatója a 2000/2001. tanévben a gimnáziumok és szakközépiskolák 11. évfolyama számára

1. feladat

Jelöljük a tört értékét n -nel és határozzuk meg, hogy n mely értékeihez tartozik valós x érték, tehát oldjuk meg a paraméteres egyenletet x -re!

$$x_{1,2} = \frac{1 \pm \sqrt{1 + 4n - 4n^2}}{2n} \quad 2 \text{ pont}$$

A kifejezés x -re akkor ad valós értéket, ha a négyzetgyök alatti kifejezés nem negatív, tehát ha fennáll az

$$\frac{1 - \sqrt{2}}{2} \leq n \leq \frac{1 + \sqrt{2}}{2} \quad 2 \text{ pont}$$

Mivel n csak egész szám lehet, ezért $n = 0$ és $n = 1$ a tört két lehetséges értéke. 2 pont

Az $n = 0$ -hoz az x -re kapott képlet nem használható, az eredeti törtből $x = -1$ adódik.

Az $n = 1$ -hez az $x = 0$ és $x = 1$ tartozik. 1 pont

1 pont
8 pont

2. feladat

Az $x + y = a, xy = b$ behelyettesítéssel: 1 pont

$$a^2 + a - 2 = 0, \text{ így} \quad 1 \text{ pont}$$

$$a_1 = 1, a_2 = -2, b_1 = -2, b_2 = 1 \quad 1 \text{ pont}$$

Ha $x + y = 1$ és $xy = -2$, akkor 1 pont

$$x_1 = 2, y_1 = -1, \text{ vagy } x_2 = -1, y_2 = 2 \quad 2 \text{ pont}$$

Ha $x + y = -2$ és $xy = 1$, akkor 1 pont

$$x_3 = -1, y_3 = -1. \quad 1 \text{ pont}$$

1 pont
8 pont

3. feladat

Jelöljük az AM és CD egyenesek metszéspontját P-vel, a trapéz magasságát m -mel.

A trapéz területe: $12,5 \cdot m$ 1 pont

Az APD háromszög hasonló az MPC háromszöghöz, a hasonlóság aránya

$AD : CM = 5 : 1$. Ezért a két háromszög P-ből húzható magasságának az aránya is $5 : 1$, ezek összege m , ezért az APD háromszögben az AD-hez tartozó

magasság $\frac{5}{6}m$ 3 pont

Az APD háromszög területe: $\frac{1}{2} \cdot 16 \cdot \frac{5}{6}m = \frac{20m}{3}$ 2 pont

AZ ABCD trapéz területe: $t - \frac{20m}{3} = \frac{35m}{6}$ 2 pont

Ebből a keresett arány $8 : 7$ 2 pont

4. feladat

Számítsuk ki a 2000 legkisebb páratlan természetes szám összegét:
 $1000 \cdot 4000 = 4\,000\,000$

Még többet kapnánk, ha nem a lehető legkisebb pozitív páratlan számokat adnánk össze.

Tehát az összeg tagjai nem lehetnek mind páratlanok.

Az sem lehet, hogy egy páros, a többi páratlan, mert ekkor az összeg páratlan lenne.

Az összeg tagjai közt ezért lennie kell legalább két páros számnak.

3 pont

3 pont

3 pont

3 pont

12 pont

5. feladat

A másodfokú egyenlet diszkriminánsa $D = (b+1)^2 + 8(b^2+1)$ mindig pozitív, ezért az egyenletnek két különböző valós gyöke van.

A gyökök szorzata $x_1 \cdot x_2 = -\frac{2}{b^2+1} < 0$, tehát a gyökök ellenkező előjelűek.

Így a $(0; 1)$ intervallumban akkor van zérushelye az

$f(x) = (b^2+1)x^2 + (b+1)x - 2$ másodfokú függvénynek, ha az $f(0)$ és $f(1)$

helyettesítési értékek különböző előjelűek.

Mivel $f(0) = -2$, ezért $f(1) > 0$ kell legyen,

vagyis $b^2 + b > 0$, ennek megoldása: $b < -1$ vagy $b > 0$.

2 pont

2 pont

4 pont

2 pont

2 pont

12 pont